



VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY



**FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ**

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

OPTIMALIZACE ZDANĚNÍ SPOLEČNOSTI

OPTIMIZATION TAXATION COMPANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

ANETA GRETSCHELOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

JUDr. Ing. JAN KOPŘIVA, Ph.D.

BRNO 2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Gretschelová Aneta

Účetnictví a daně (6202R049)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Optimalizace zdanění společnosti

v anglickém jazyce:

Corporate Taxation Optimization

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Cíle práce, metody a postupy zpracování

Teoretická východiska práce

Analýza současného stavu

Vlastní návrhy řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

BACHROŇOVÁ, N., L. FINGER, J. HEJDA, M. PROSSER a V. VANĚČKOVÁ. Společnost s ručením omezeným. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2014. 279 s. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7263-870-3.

ČOUKOVÁ, P., L. JOSKOVÁ, P. PRAVDA, M. PRAVDOVÁ a J. ŠAFRÁNEK. Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 207 s. Právo pro praxi. ISBN 978-80-247-4445-2.

DVOŘÁK, P., V. DVOŘÁKOVÁ, J. KLAŠKA, E. KOLÁŘOVÁ, J. KOPŘIVA, M. PITTLERLING a H. SKALICKÁ. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2013/2014. Praha: Linde Praha, 2013. 327 s. ISBN 978-80-7201-916-8.

VALOUCH, P. Daňové tipy a triky pro fyzické osoby 2009: jak ušetřit na dani z příjmů. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-802-4733-326.

VANČUROVÁ, A. a L. LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2014. 12. vyd. Praha: 1. VOX, 2014. 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2014/2015.

L.S.

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 28.2.2015

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá problematikou společného podnikání více fyzických osob podle nového občanského zákoníku. Zaměřuje se na daňové aspekty před a po založení společnosti, zdanění fyzických osob a výpočet daňové povinnosti. Dále obsahuje srovnání při převedení společnosti na vybrané korporace a výběr nejlepší možnosti.

Abstract

The bachelor thesis deals with issue of joint ventures of corporate enterprise of more natural persons according to new Civil Code. It focuses on the tax aspect before and after foundation of the company, taxation of natural persons and calculation of tax duty. It also includes a comparison of converting company for selected corporations and selecting the best options.

Klíčová slova

Podnikání, fyzická osoba, společnost, daně, korporace

Keywords

Entrepreneurship, natural person, company, taxes, corporation

Bibliografická citace práce

GRETSCHELOVÁ, A. *Optimalizace zdanění společnosti*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2015. 62 s. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne

.....

(podpis autora)

Poděkování

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Ing. Janu Kopřivovi, Ph.D. za vynaloženou trpělivost a snahu, odbornou pomoc a cenné rady při zpracování mé bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat svému bratrovi za poskytnutí informací o společnosti.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍL PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ.....	12
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	13
1.1 Základní principy příjmů fyzických a právnických osob	13
1.1.1 Registrace.....	15
1.1.2 Daňové přiznání.....	15
1.1.3 Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti u poplatníků fyzických osob	16
1.1.4 Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti u poplatníků právnických osob	18
1.2 Optimalizace daňové povinnosti.....	19
1.3 Podnikání fyzických osob	19
1.3.1 Rozdělení živností.....	20
1.4 Společnost.....	21
1.4.1 Vznik.....	21
1.4.2 Název	21
1.4.3 Práva a povinnosti společníků	21
1.4.4 Správa společnosti	22
1.4.5 Práva a povinnosti společníků k třetím osobám	22
1.4.6 Zánik členství.....	23
1.4.7 Zánik společnosti	23
1.4.8 Přechodná ustanovení	24
1.4.9 Daň z přidané hodnoty	24
1.4.10 Výhody a nevýhody založení společnosti.....	26

1.5	Veřejná obchodní společnost	26
1.6	Společnost s ručením omezeným.....	28
1.7	Tichá společnost	33
2	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	35
2.1	Zdanění příjmů fyzických osob – pan Jaroslav	36
2.2	Zdanění příjmů fyzických osob – pan Miroslav	39
2.3	Zjištění čistého příjmu	41
3	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ	42
3.1	Převedení podnikání fyzických osob na společnost	42
3.2	Převedení podnikání fyzických osob na v.o.s.	44
3.3	Převedení podnikání fyzických osob na s.r.o.	47
3.4	Výběr nejvhodnější varianty	50
	ZÁVĚR	55
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	57
	SEZNAM TABULEK	59
	SEZNAM OBRÁZKŮ	60
	SEZNAM GRAFŮ	60
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	61
	SEZNAM PŘÍLOH.....	62

ÚVOD

Téma bakalářské práce je daňová optimalizace společnosti. Výběr této problematiky podnítily dva podnikatelské subjekty, kteří se rozhodli spojit své síly a dopomoci se tak k lepším výsledkům. Společnost byla vybrána rovněž z důvodu nedávné rekodifikace občanského práva, které se společnosti (dříve sdružení bez právní subjektivity) také dotklo.

Malí a střední podnikatelé v ČR tvoří nenahraditelnou položku příjmu státního rozpočtu. Formují podnikatelské klima a jsou velmi vnímaví k daňové (ne)jistotě. Zákonodárci ale bohužel takovým důležitým plátcům a poplatníkům daní příliš nevychází vstříc a neustále vydávají nové zákony. Nejenže živnostníci často bloudí v předpisech, a tím jim rostou náklady na specialisty, ale setkávají se i s odlišnými názory ze stran správců daně na stejnou otázku. Takový stav pak není dostatečně atraktivní pro nové podnikatelské záměry. Daňovou optimalizací lze alespoň trochu řešit tento nedostatek.

Daňovou optimalizací rozumíme využití všech legálních nástrojů vedoucí ke snížení daňové povinnosti. Protože je Česká republika pověstná svým nestabilním daňovým prostředím, je studium daňové problematiky perspektivní záležitostí. Podnikatelé se v této oblasti málo orientují, stojí je to zbytečně velké peníze a stávají se méně konkurenceschopnými. V horším případě se uchýlí buď nevědomě z neznalosti zákona či úmyslně k nelegálním praktikám, což pro stát není také žádoucí.

Možností, jak daňově optimalizovat je několik. Lze využít prostředky stanovené zákonem, například uplatnění paušálních výdajů, rozdělení podílů určitým způsobem, snížení základu daně o hodnotu bezúplatného plnění poskytnuté charitě se sídlem na Slovensku, atd. Nebo převedení na jinou právní formu podnikání.

Je důležité, aby poplatníci nezapomínali, že důkazní břemeno leží na daňovém subjektu. Pokud totiž nebudou schopni věrohodně prokázat svá tvrzení, snadno se z daňové optimalizace stane daňový únik.

Teoretická část je věnována zdanění příjmů fyzických a právnických osob, rozebírá vybrané formy podnikání (OSVČ, společnost, veřejnou obchodní společnost, společnost s ručením omezeným) a představí tichou společnost.

Praktická část je členěna na dvě kapitoly: analýza současného stavu a vlastní návrhy řešení. Analýza současného stavu objasňuje situaci dvou subjektů před založením společnosti a zabývá se jejich zdaněním a vlastní návrhy řešení se zabývají již zmíněnou daňovou optimalizací a převedením na jednotlivé formy podnikání.

V závěru budou shrnuty získané informace a součástí výsledku práce bude i zhodnocení, zda je společnost skutečně nejlepší formou podnikání pro konkrétní fyzické osoby.

CÍL PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem bakalářské práce je optimalizovat zdanění v konkrétní společnosti. Součástí je její analýza, srovnání s jinými typy právních forem podnikání a výběr nejvhodnější varianty. Jedním z dílčích cílů práce je výpočet daňové povinnosti v případě, že podnikat zůstane jedna fyzická osoba, a dále jaká bude daňová povinnost, pokud dojde k transformaci na společnost, v.o.s. nebo s.r.o.

V práci bude využito zejména metody analýzy, kdy bude proveden rozbor zdanění jednotlivých forem podnikání a metody komparace, kdy se stanoví jejich rozdílné a shodné znaky. Syntézou budou získané výsledky posouzeny a pomocí dedukce pak bude vyvozen závěr.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

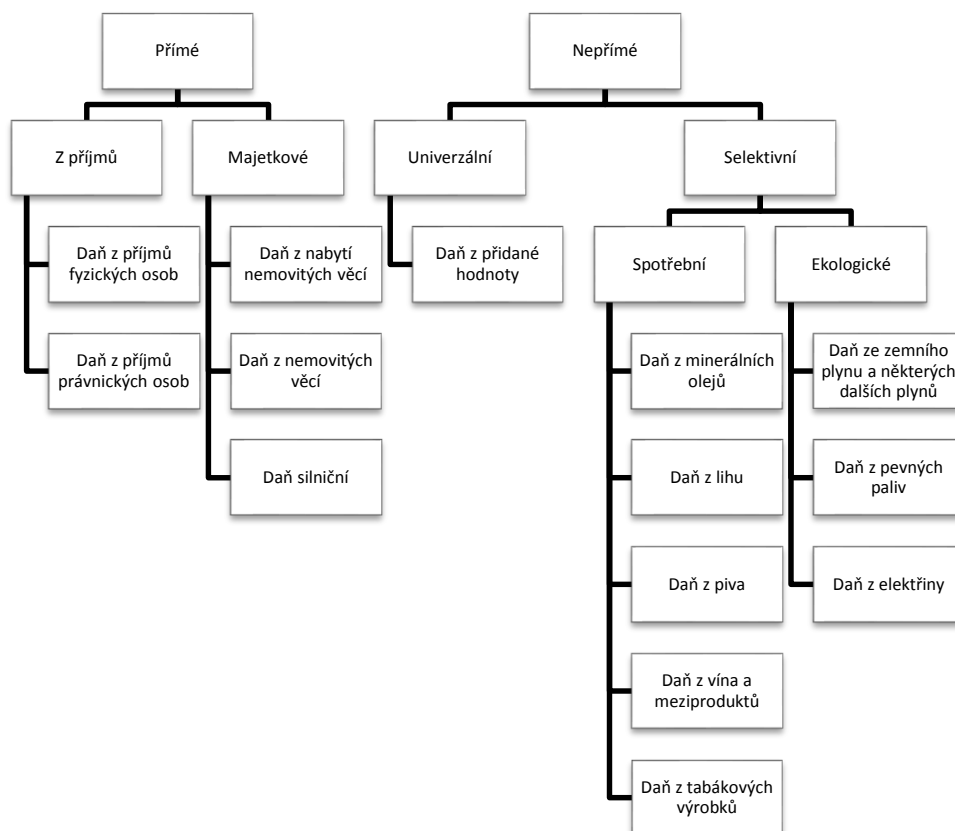
Teoretická část bakalářské práce se zabývá uvedením základních principů pro stanovení daně z příjmů fyzických a právnických osob. Zkoumá a zaměřuje se na klady a zápory jednotlivých forem podnikání (podnikání fyzických osob, společnosti, veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným) a vysvětlí institut tichého společenství.

1.1 Základní principy příjmů fyzických a právnických osob

Daňovou soustavou rozumíme souhrn všech daní vybírané z území daného státu do státního rozpočtu. Pojem daň však v českém právu není ustanoven, ale indukci jednotlivých právních norem lze určit její znaky:

- daň je povinné peněžní plnění stanovené zákonem,
- má vynutitelný charakter,
- zákon přesně vymezuje skutečnosti, které zakládají daňovou povinnost a rozhodují o její výši a lhůtách splatnosti,
- jedná se o nenávratný rozpočtový příjem (1).

Základní rozdělení daní je na přímé a nepřímé. Daně přímé jsou stanoveny podle důchodové nebo majetkové situace poplatníka. Nepřímé daně jsou placeny a vybírány v cenách zboží či služeb. Tyto daně odvádí za poplatníka plátce (1).



Obrázek 1: Daňová soustava České republiky (Zdroj: Vlastní zpracování)

Daňové subjekty

Poplatník: osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony přímo podléhají dani,

Plátce: osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň vybranou nebo sraženou od poplatníků. V roli plátce daně mohou vystupovat jak fyzické (FO), tak i právnické osoby (PO),

Rezident: osoba, která má v České republice daňovou povinnost z příjmů ze zdrojů v České republice i ze zahraničí,

Nerezident: osoba, jejíž daňová povinnost z příjmů se vztahuje jen na zdroje z České republiky.

Tabulka 1: Zdaňovací období

Fyzické osoby	- pouze kalendářní rok
Právnícké osoby	- kalendářní rok, - hospodářský rok, - období od rozhodného dne fúze nebo rozdělení obchodní korporace nebo převodu jmění na člena PO do konce kalendářního nebo hospodářského roku, ve kterém se přeměna nebo převod jmění staly účinnými, - účetní období, pokud je toto období delší než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců

Zdroj: Vlastní zpracování dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů¹

1.1.1 Registrace

Příhláška k registraci z příjmů je povinná pro všechny poplatníky, jejichž příjmy jsou předmětem daně, nejsou osvobozené a daň z nich není vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Pro fyzické osoby platí lhůta 15 dnů ode dne, ve kterém započali vykonávat samostatnou výdělečnou činnost, nebo přijali příjem ze samostatné činnosti. Právnícké osoby podávají přihlášku do 15 dnů od svého vzniku. Plátce daně z příjmů fyzických nebo právnických osob podává přihlášku do 8 dnů, ode dne, kdy mu vznikla povinnost vykonávat úkony plátce (2).

1.1.2 Daňové přiznání

Fyzická osoba podá daňové přiznání, pokud její příjmy přesáhly za zdaňovací období 15 000 Kč (nejedná se o příjmy osvobozené od daně, nebo zdaněny zvláštní sazbou daně), nebo vykázala daňovou ztrátu (2).

Právnícká osoba podává daňové přiznání vždy.

Druhy daňového přiznání:

- řádné (podává každý daňový subjekt, kterému to ukládá zákon, nebo je k tomu vyzván správcem daně),

¹ Dále jen ZDP.

- opravné (podává daňový subjekt, který zjistil chybu v řádném daňovém přiznání, a ještě neuplynula lhůta),
- dodatečné (zjistil-li daňový subjekt, že nesprávně stanovil daň a lhůta již uplynula) (1).

Daňové přiznání se podává do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Šestiměsíční lhůta se vztahuje na poplatníky, jejichž účetní závěrka musí být ze zákona ověřena auditorem, nebo na poplatníky, kterým daňové přiznání zpracovává a podává daňový poradce nebo advokát (1).

1.1.3 Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti u poplatníků fyzických osob

FO dosahují při své činnosti příjmů, jejichž část (daň) většinou podléhá povinnosti odvodu do státního rozpočtu. Odvod zajišťuje buď přímo poplatník, nebo zprostředkovatel (např. zaměstnavatel). Odvody je nutné vypočítat ve správné výši a celý výpočet závisí na základu daně (3).

Podle § 5 ZDP je *"základem daně částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení"*.

Základ daně obsahuje pouze příjmy, které jsou předmětem daně, nejsou osvobozené a nepodléhají zvláštní sazbě daně.

"Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou

- a) příjmy ze závislé činnosti,*
- b) příjmy ze samostatné činnosti,*
- c) příjmy z kapitálového majetku,*
- d) příjmy z nájmu,*
- e) ostatní příjmy" (2).*

Jednotlivé dílčí základy daně (DZD) se zjišťují buď z rozdílu mezi příjmy a výdaji nebo z výsledku hospodaření. Záleží, jestli poplatník vede daňovou evidenci nebo účetnictví.

Snahou je optimalizovat výslednou daňovou povinnost, proto si poplatník může vybrat (za podmínek dané zákonem), zda uplatní výdaje ve skutečné výši nebo procentem z příjmů.

Od celkového základu daně (součet všech dílčích základů daně) se pak odečítají nezdanitelné části základu daně a odčitatelné položky od základu daně. Výsledek se zaokrouhlí na celé stokoruny dolů a vypočteme daň, jejíž sazba je pro rok 2015 15 %. Od daně je ještě možné odečíst slevy na dani, daňové zvýhodnění na dítě a popřípadě zálohy, které byly uhrazeny ve zdaňovacím období, za které je podáváno daňové přiznání (1).

Tabulka 2: Konstrukce základu daně a výpočet daňové povinnosti poplatníka fyzické osoby

DZD § 6 +	Příjmy zvýšené o povinné pojistné, které hradí zaměstnavatel (nelze uplatnit žádné výdaje, nelze dosahovat ztráty)
DZD § 7 +	Příjmy – výdaje (výdaje prokazatelně vynaložené, anebo paušální; lze dosahovat ztráty)
DZD § 8 +	Příjmy (nelze uplatnit až na výjimky žádné výdaje, nelze dosahovat ztráty)
DZD § 9 +	Příjmy – výdaje (výdaje prokazatelně vynaložené, anebo paušální; lze dosahovat ztráty)
DZD § 10	Příjmy – výdaje (výdaje prokazatelně vynaložené s výjimkou uplatnit paušální výdaje u zemědělské výroby; nelze dosahovat ztráty)
= –	Σ DZD (součet dílčích základů daně) Odečet daňové ztráty vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období
(lze odečíst pouze od úhrnu příjmů nebo DZD podle § 7 až § 10 ZDP)	
=	Základ daně po odečtení ztráty
–	Odečet nezdanitelných částí základu daně (§ 15 ZDP)
–	Odečet nákladů na vědu a výzkum (§ 34 odst. 4 ZDP)
=	Základ daně snížený a zaokrouhlená na celá sta Kč dolů
×	Sazba daně 15 % (§ 16 ZDP)
=	Daň včetně solidárního zvýšení daně případně daňová ztráta (zaokrouhleno na celé Kč nahoru)
–	Slevy na dani a daňové zvýhodnění (odečíst jen od daně)
=	Daň po uplatnění slev případně daňový bonus (+)
–	Zaplacené zálohy
=	Zbývá doplatit (+), anebo zaplacen více (–)

Zdroj: (1)

1.1.4 Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti u poplatníků právnických osob

Stanovení základu daně a daňové povinnosti PO vychází z obdobných principů jako u fyzických osob (1).

Poplatníci z příjmů právnických osob jsou především korporace, nevýdělečné organizace, investiční a podílové fondy.

„Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem“ (2).

ZD se zjišťuje z účetnictví, tedy z výsledku hospodaření (rozdíl mezi náklady a výnosy) a ten se dále upravuje o položky zvyšující a snižující výsledek hospodaření. Od vypočteného obecného základu daně lze odečíst odčitatelné položky (daňová ztráta, náklady na vědu a výzkum a odborné vzdělávání). Dále lze základ daně snížit o hodnotu bezúplatného plnění za podmínek stanovené v § 20 (8) ZDP. Snížený základ daně se zaokrouhlí na celé 1 000 Kč dolů a vynásobí se sazbou daně. Následně je možno od vypočtené daňové povinnosti uplatnit slevy na dani, eventuálně odečíst zálohy na daň za příslušné zdaňovací období. Tím se zjistí doplatek či přeplatek na dani (1).

Tabulka 3: Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti u právnických osob

Výsledek hospodaření zjištěný z účetnictví (zisk nebo ztráta)
+
Položky zvyšující výsledek hospodaření
–
Položky snižující výsledek hospodaření
=
Obecný základ daně (daňová ztráta)
–
Odčitatelné položky od základu daně (uplatnit jen při kladném základu daně)
=
Základ daně snížený o odčitatelné položky
–
Dary
=
Základ daně snížený o položky snižující základ daně
×
Sazba daně z příjmů právnických osob
=

Daň z obecného základu daně
+
Daň ze samostatného základu daně (§ 20b ZDP)
=
Daňová povinnost celkem
–
Slevy na dani
–
Zaplacené zálohy na daň
=
Přeplatek/doplatek daně

Zdroj: Upraveno dle (1)

1.2 Optimalizace daňové povinnosti

Vančurová A. a L. Láchová ve své publikaci správně poznamenávají: *"Minimalizace daňové povinnosti je racionálním ekonomickým chováním daňového subjektu.* (4)"

Minimalizace lze dosáhnout pomocí daňových úspor. Jde o využití všech povolených způsobů úpravy základu daně při splnění zákonem stanovených podmínek. Vhodnou volbou způsobu lze snížit i administrativní náklady výběru daně (4).

Další (krajní) variantou je vyhnutí se dani, kdy prostřednictvím vyhledávání nedostatků v daňových zákonech subjekt nezaplatí (4).

Za hranicí zákona se pak nachází daňový únik. Je to protiprávní jednání daňového subjektu s cílem zkrátit velikost daňové povinnosti (4).

K optimalizaci (především tedy k daňovým úsporám) je daňový subjekt ze strany státu dokonce pobízen. Avšak daňové úniky a vyhnutí se dani snižují předpokládaný výnos a nepřímě zvyšují daňové zatížení všech ostatních subjektů (4).

1.3 Podnikání fyzických osob

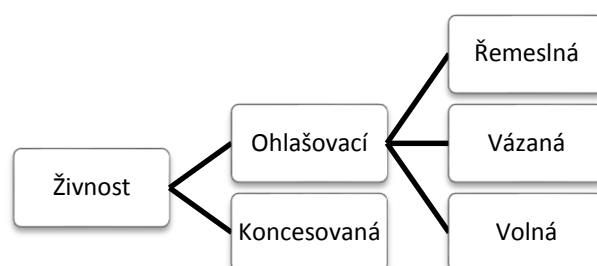
Občanský zákoník definuje podnikatele jako toho, „*kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku*“ (podobně vymezuje § 2 živnostenského zákona živnost).

Za podnikatele se považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku a předpokládá se, že disponuje živnostenským nebo jiným oprávněním (5).

Oprávnění provozovat živnost má fyzická nebo právnická osoba, splní-li podmínky stanovené v zákoně o živnostenském podnikání (6).

Fyzická osoba musí být bezúhonná a buď plně svéprávná, nebo nezletilá se souhlasem zákonného zástupce a přivolením soudu. K zvláštním podmínkám pak patří odborné nebo jiné způsobilosti (6).

1.3.1 Rozdělení živností



Obrázek 2: Rozdělení živností (Zdroj: Vlastní zpracování)

Živnost ohlašovací

Dělí se na řemeslné, vázané a volné. Kromě živnosti volné musí podnikatel prokázat svou odbornou způsobilost např.: uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace (6).

Oprávnění vzniká dnem ohlášení. Po splnění podmínek запиše živnostenský úřad ohlašovatele do živnostenského rejstříku do 5 pracovních dnů ode dne doručení ohlášení a vydá mu výpis, kterým se živnostník prokazuje (6).

Živnost koncesovaná

Koncesované živnosti a k nim potřebná odborná způsobilost jsou uvedené v příloze č. 3 živnostenského zákona (6).

Uchazeč musí podat žádost o vydání koncese. Živnostenský úřad zhodnotí, zda jsou splněny všechny podmínky a do 5 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí

o udělení koncese provede zápis do rejstříku a vydá podnikateli výpis. Oprávnění vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí (6).

1.4 Společnost

Od 1.1.2014 nabyl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník². Tato právní norma zrušila tehdejší sdružení bez právní subjektivity (podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, platného do konce roku 2013) a nahradila ho novým pojmem – společnost.

Podle NOZ společnost vzniká, zaváže-li se smlouvou několik osob sdružit jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci. Dále zákoník popisuje založení společnosti, správu společnosti, práva a povinnosti společníků navzájem, nebo při jednání s třetími osobami a možnost zániku společnosti (7).

1.4.1 Vznik

Vznik společnosti se váže na uzavření smlouvy. Tato smlouva není vyžadována v písemné formě, nicméně bylo-li ujednáno sdružení majetku, je nezbytný podepsaný soupis vkladů.

Ke vzniku společnosti není zapotřebí registrace.

1.4.2 Název

Společnost smí používat svůj vlastní název, nejde však o obchodní firmu podle § 423 NOZ.

1.4.3 Práva a povinnosti společníků

O dosažení společného účelu se všichni společníci přičiňují zpravidla stejnou měrou.

² Dále jen NOZ

Pokud se společník zavázal přispět jen činností, nemá povinnost k jinému příspěvku a naopak, jestliže se zavázal přispět jen majetkem, nemusí se zasazovat o dosažení společného účelu jiným způsobem (5).

Společník nemůže své členství ve společnosti zřídít ani postoupit jiné osobě.

„Společník nesmí bez souhlasu ostatních společníků činit nic, co má vzhledem ke společnému účelu konkurenční povahu. Pokud tak přesto bude jednat, mohou se společníci domáhat u soudu zdržení takového jednání, prohlášení jeho jednání za jednání společnosti, vydání získané odměny, případně náhrady způsobené škody“ (7).

O záležitostech společnosti rozhoduje většina hlasů, přičemž každý společník má jeden hlas. Jedná-li se o rozhodování o změnách společenské smlouvy, musí být změna přijata jednomyslně (5).

1.4.4 Správa společnosti

Společníci si mohou rozdělit působnost při správě společnosti tak, jak uznají za vhodné. Správu společnosti může vykonávat jeden společník, více společníků nebo třetí osoba. Jakmile je pověřeno více správců a jejich kompetence nejsou blíže určeny, jsou oprávněni v běžných záležitostech jednat samostatně (8).

„Správce společnosti vede řádně účty a přehled o majetku. Ostatním společníkům podává pravidelně (nejméně jednou za rok) vyúčtování majetku, včetně příjmů a výdajů, zisku či ztráty“ (7).

„Společníci, kteří nejsou pověřeni správou společnosti, nemohou nakládat se společným majetkem, ale jsou oprávněni kontrolovat stav společnosti. Mohou si vyžádat účetní záznamy a jiné doklady, ale nesmí to být na úkor chodu společnosti ani práv kontroly ostatních společníků“ (7).

1.4.5 Práva a povinnosti společníků k třetím osobám

V případě, že se společnost zadluží, ručí společníci za dluhy společně a nerozdílně.

Společník se při jednání o společné záležitosti s třetí osobou považuje za zmocněnce všech společníků.

Když bude společník jednat s třetí osobou za celou společnost na vlastní jméno, mohou ostatní společníci uplatňovat z toho vzniklá práva a třetí osoba je zavázána jen tomu, kdo s ní právně jednal (pokud ovšem třetí strana nebyla obeznámena se skutečností, že společník jedná na účet společnosti) (5).

1.4.6 Zánik členství

Ze společnosti může společník vystoupit, nesmí to však být v době pro společnost nevhodné, nebo tím způsobit újmu ostatním. Z vážných důvodů lze vystoupit kdykoli.

Podle NOZ lze společníka ze společnosti vyloučit, jestliže:

- poruší povinnosti ze smlouvy podstatným způsobem,
- bylo o jeho majetku zahájeno insolvenční řízení na jeho návrh,
- přistoupil k návrhu na zahájení insolvenčního řízení, ve kterém se řeší jeho úpadek nebo hrozící úpadek,
- bylo v insolvenčním řízení rozhodnuto o úpadku společníka.

Po zániku členství má společník nárok na vyúčtování a vydání vše, co mu ke dni zániku členství přísluší. Podíl na majetku se mu vyplatí v penězích (7).

V případě smrti společníka, se jeho dědic nestává automaticky společníkem. To musí být ujednáno ve společenské smlouvě. Pokud se dědic nestane společníkem, má aspoň právo na vypořádací podíl (5).

1.4.7 Zánik společnosti

Společnost zaniká z těchto důvodů:

- dohodnou-li se na tom společníci,
- splní-li se podmínky ujednané ve společenské smlouvě,
- uplyne-li doba, na kterou byla společnost ujednána,
- dosáhne-li se účelu, k němuž byla společnost zřízena,
- stal-li se účel společnosti nemožným (5).

Společnost také zaniká v případě smrti jednoho ze dvou společníků, kteří si neujednali, že smlouva je platná i pro jejich dědice.

Do dvou měsíců od zániku společnosti podá správce vyúčtování (7).

1.4.8 Přechodná ustanovení

Ustanovení o společnosti v NOZ nahrazují dosavadní smlouvu o sdružení v občanském zákoníku.

Co se týče smluv vzniklých před účinností NOZ, použije se § 3028, ze kterého vyplývá, že se práva a povinnosti posuzují podle tehdejších právních předpisů.

Tabulka 4: Srovnání před a po roce 2014

	Zákon č. 40/1964 Sb.	Zákon č. 89/2012 Sb.
Forma smlouvy	ústní smlouva	smlouva ústně, ale nutný podepsaný soupis vkladů společnost, bylo-li ujednáno
Vklad veškerého jmění do společnosti	není upraveno	veškeré jmění – jmění přítomné k účinnosti smlouvy
Konkurenční jednání	není upraveno	zákaz konkurenčního jednání bez souhlasu
Rozhodování o záležitostech společnosti	jednomyslně	většina hlasů
Kontrola hospodářského stavu	každý účastník má právo se přesvědčit o hospodářském stavu sdružení	společník se může přesvědčit o hospodářském stavu společnosti, ale nesmí rušit provoz společnosti víc, než je nutné
Zánik členství	z vážných důvodů vyloučit	demonstrativní výčet
Dědictví	není upraveno	ze smlouvy přechod smlouvy na dědice

Zdroj: Vlastní zpracování

1.4.9 Daň z přidané hodnoty

Fyzická nebo právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost, je osoba povinná k dani (OPD) (9).

OPD se stává plátcem, jestliže:

- má sídlo v tuzemsku a za 12 bezprostředně jdoucích měsíců přesáhla limit obratu 1 000 000 Kč,

- se k tomu dobrovolně rozhodne (9).

Jakmile OPD překročí stanovený obrat, je třeba, aby podala přihlášku k registraci do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročila stanovený obrat (v případě dobrovolné registrace se přihláška podává samozřejmě kdykoli).

Obrat pro povinnou registraci se vypočítá jako součet obratu dosahovaný samostatně mimo společnost a obrat dosahovaný celou společností (9).

Povinná registrace v případě společnosti je nutná, pokud:

- dojde k uzavření smlouvy se společníkem, který již plátcem je (pak se přistoupení společník stává plátcem ode dne uzavření smlouvy).
- se jeden společník stane plátcem (potom i ostatní společníci se stávají plátcí) (9).

Společník, který se stane plátcem ať už ze zákona, nebo dobrovolně, musí tuto skutečnost oznámit ostatním společníkům do 15 dnů ode dne, kdy se stal plátcem.

Společník podávající za společnost daňové přiznání, podává i souhrnné hlášení.

Registraci k plátcovství DPH lze zrušit buď na základě žádosti, nebo z moci úřední.

Na základě žádosti se zrušuje, pokud:

- a) společnost ukončila činnost,
- b) zaniklo členství ve společnosti.

Z moci úřední se zrušuje, pokud:

- a) plátce ukončil ekonomickou činnost,
- b) bezdůvodně neuskutečnil plnění za 12 bezprostředně jdoucích měsíců,
- c) hrubě poruší povinnosti ke správci daně a zároveň jsou splněny podmínky pro zrušení registrace na základě žádosti (9).

1.4.10 Výhody a nevýhody založení společnosti

Výhody	Nevýhody
- ústní smlouva, - nezapisuje se do veřejného rejstříku, - úspory na nákladech, - vystoupení ze společnosti poměrně bez potíží.	- komunikace mezi společníky, - neomezené ručení za závazky, - podává se zvlášť daňové přiznání za společníky a zvlášť za společnost, - snadné překročení limitu pro povinnou registraci k DPH, - komplikované vypořádání podílů při ukončení činnosti.

Zdroj: Vlastní zpracování

1.5 Veřejná obchodní společnost

Veřejná obchodní společnost je upravena v zákoně č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích³. Jedná se o osobní společnost, k jejíž založení je zapotřebí alespoň dvou osob účastnících se na podnikání nebo na správě majetku.

Společníkem může být jak fyzická, tak i právnická osoba (ale její společnická práva a povinnosti může vykonávat pouze fyzická osoba) a za dluhy společnosti ručí společně a nerozdílně (10).

K základním právům společníka patří řízení činnosti společnosti, nahlížení a kontrola údajů v dokladech společnosti (10).

Podle § 96 ZOK smí firma obsahovat označení "veřejná obchodní společnost", která může být zastoupena zkratkami "veř. obch. spol." nebo "v.o.s.". Obsahuje-li firma jméno alespoň jednoho ze společníků, postačí označení "a spol.".

Vznik společnosti

V.o.s. se zakládá společenskou smlouvou, která upravuje právní poměry společníků. K náležitostem smlouvy patří:

- firma společnosti,

³ Dále jen ZOK

- předmět podnikání nebo údaj o založení za účelem správy vlastního majetku,
- určení společníků uvedením jmen, příjmení a bydliště, popřípadě názvu právnické osoby a jejího sídla (10).

Po podání návrhu na zápis do veřejného rejstříku vznikne společnost oficiálně a je jí přiděleno identifikační číslo.

Veřejná obchodní společnost nemusí vytvářet základní kapitál, ale společníci si na základě společenské smlouvy mohou určit vkladovou povinnost, kterou musí ve stanovené lhůtě splatit (jestliže lhůtu nedodrží, hrozí jim úrok z prodlení). Mezi vkladové povinnosti patří i provedení práce nebo poskytnutí služby (10).

Stane-li se, že do již fungující společnosti přistoupí nový společník, má sice povinnost ručit za dluhy společnosti vzniklé před přistoupením, pak má ale právo na odpovídající náhradu (10).

Práva a povinnosti společníků

Jestliže ve smlouvě není stanoveno jinak, pak

- všichni společníci jsou zároveň statutárním a nejvyšším orgánem,
- při rozhodování ve věcech společnosti je nutný souhlas všech,
- každý společník se musí zdržet konkurenčního jednání,
- zisk a ztráta se mezi společníky dělí rovným dílem (10).

Zrušení společnosti

Kromě důvodů stanovené ve smlouvě se společnost také zrušuje:

- a) výpovědí společníka ve stanovené lhůtě,
- b) dnem právní moci rozhodnutí soudu o zrušení společnosti,
- c) smrtí společníka (pokud není připuštěno dědění podílu),
- d) zánikem společníka právnické osoby (pokud není smluvně připuštěn přechod podílu na právního nástupce),
- e) dnem právní moci rozhodnutí prohlášení konkurzu na majetek některého ze společníků,

- f) zamítnutím návrhu na zahájení insolvenčního řízení pro nedostatek majetku,
- g) zrušením konkursu pro nepostačující majetek společníka,
- h) dnem právní moci rozhodnutí o schválení oddlužení některého ze společníků,
- i) pravomocným nařízením výkonu rozhodnutí postižením podílu některého společníka ve společnosti,
- j) právní mocí exekučního příkazu k postižení podílu některého společníka ve společnosti po uplynutí lhůty,
- k) dnem, kdy žádný ze společníků nebude bezúhonný,
- l) dnem, kdy žádný ze společníků nebude moci vykonávat svou činnost pro překážky v provozování živnosti,
- m) porušuje-li společník zvlášť závažným způsobem své povinnosti (10).

Zrušení se nemusí týkat takové společnosti, která si předem ve smlouvě dohodla, že pokračuje v činnosti bez společníka, který zrušení způsobil (10).

Zánikem účasti v osobní společnosti vzniká společníkovi nebo jeho právnímu nástupci nárok na vypořádací podíl. Výše vypořádacího podílu může být vymezena ve smlouvě nebo se zjišťuje z vlastního kapitálu nebo z reálné hodnoty majetku snížené o výši dluhů (10).

Převod podílu společníka veřejné obchodní společnosti je zakázán.

1.6 Společnost s ručením omezeným

Společně s akciovou společností patří mezi kapitálové společnosti. Jejich charakteristickými atributy jsou: účast společníků formou poskytnutého kapitálu, oddělení majetku společníků od majetku společnosti a nízké riziko ručení společníků za závazky společnosti. (11).

„S.r.o. tuto definici naplňuje pouze s tím rozdílem, že oproti běžným kapitálovým společnostem předpokládá vyšší míru osobní angažovanosti společníků na chodu společnosti“ (11).

Zákon nelimituje počet společníků, založit s.r.o. smí i jedna osoba. Za dluhy společnosti ručí všichni společníci společně a nerozdílně do výše nesplaceného vkladu.

Povinné označení "společnost s ručením omezeným" může být nahrazeno zkratkami "spol. s.r.o." nebo "s.r.o." (10).

Vkladová povinnost

Od roku 2014 je minimální výše vkladu stanovena na 1 Kč. Pokud se do společnosti přispívá nepeněžitým vkladem, postačí k jeho ocenění znalec vybraný ze seznamu znalců. Vkladovou povinnost je třeba splnit nejdéle do 5 let.

Ochrana věřitelů je zabezpečena ustanoveními o správě majetku nebo o testu insolvence kdy se společnosti zakazují poskytovat určitá plnění v případě, že by si tím způsobila úpadek (12).

"Věřitelům se tak dostává bezpečnější ochrany, při které není spoléháno na fiktivní částku v účetnictví, ale stojí se na reálném stavu majetku společnosti a odpovědnosti jednatelů".(11)

Podíly

Společenská smlouva dovoluje vznik různých druhů podílů a společníci mohou podílů vlastnit více i různého druhu. Podíly se nesčítají (10).

Společníci si ve smlouvě mohou stanovit, že podíl bude představován kmenovým listem. Kmenový list je cenným papírem převoditelný rubopisem. Vydává se k podílu, jehož převoditelnost není omezena nebo podmíněna. Nelze ho vydat v zaknihované podobě a není povoleno s ním veřejně obchodovat (10).

Kmenový list je používán především jako snadný a levný prostředek k převodu podílů společnosti.

Vznik společnosti a společenská smlouva

Společnost s ručením omezením se zakládá společenskou smlouvou, která má formu veřejné listiny (sepisuje ji notář). Dále je nutné disponovat potřebnými živnostenskými oprávněními. Po podání návrhu na zápis společnosti do obchodního

rejstříku vzniká společnost. Proces vzniku s.r.o. je časově a administrativně náročnější.

Společenská smlouva obsahuje:

- firmu společnosti,
- předmět podnikání nebo činnosti společnosti,
- určení společníků (včetně jejich jmen, bydliště, sídla),
- určení druhů podílů každého společníka a práv a povinností s nimi spojených,
- výši vkladu (vkladů) připadajících na podíl nebo podíly,
- výši základního kapitálu,
- počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost (10).

Údaje o vkladové povinnosti zakladatelů, určení jednatelů a jiných členů orgánů společnosti, určení správce vkladů a informace o nepeněžitém vkladu jsou složky, jež společenská smlouva musí při založení také obsahovat (10).

Práva a povinnosti

- vkladová povinnost se musí splnit nejpozději do 5 let (jinak hrozí úrok z prodlení),
- vyžaduje-li to zákon, je společník povinen odevzdat kmenový list,
- jednatelé jsou povinni (až na výjimky) poskytovat společníkům informace o společnosti,
- společníci mají právo nahlížet a kontrolovat údaje v dokladech,
- společnickou žalobou se společník může domáhat náhrady újmy nebo splnění povinnosti jednatele nebo jiného společníka,
- společník má zpravidla právo na podíl na zisku podle poměru svého podílu,
- ve společenské smlouvě lze sjednat příplatkovou povinnost,
- jestliže společnost zveřejňuje informace prostřednictvím internetových stránek, platí pro ni stejné povinnosti jako pro akciovou společnost (10).

Orgány společnosti

"Společnost s ručením omezeným obligatorně vytváří dva orgány - nejvyšší orgán (valnou hromadu) a statutární orgán (jednatele). Zákon připouští, aby si společnost zřídila kontrolní orgán - dozorčí radu. Krom toho může zřízení jiných orgánů předvídat společenská smlouva" (13).

Valná hromada

Prostřednictvím valné hromady uplatňují společníci svá práva na řízení společnosti. Hlasováním společníků se formuje vůle, kterou pak vykonává statutární orgán (14).

Valná hromada rozhoduje usnesením a do její působnosti například náleží:

- rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy (pokud je smluvně ujednáno),
- rozhodování o změnách základního kapitálu,
- rozhodování o připuštění nepeněžitěho vkladu,
- rozhodování o možnosti započtení peněžité pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splnění vkladové povinnosti,
- volba a odvolání jednatele (dozorčí rady - existuje-li),
- stanovuje-li smlouva, tak i volba a odvolání likvidátora, schvalování udělení a odvolání prokury, rozhodování o zrušení společnosti s likvidací,
- schvalování účetních závěrek,
- rozhodnutí o přeměně společnosti,
- schválení převodu nebo zastavení závodu
- a další (10).

"Další kompetence může valné hromadě vymezit společenská smlouva, nesmí jí být však svěřena působnost, kterou zákon zakazuje přenést" (13).

Pakliže není ve smlouvě uvedeno jinak, má každý společník jeden hlas a valná hromada rozhoduje prostou většinou hlasů přítomných společníků. Dvoutřetinová většina hlasů všech společníků je pak vyžadována v případech stanovené zákonem (10).

Nevylučuje-li to smlouva, mohou společníci rozhodovat per rollam - tedy bez konání valné hromady (13).

Členové orgánů smí být voleni kumulativním hlasováním, které je výhodné především pro menšinové společníky. Tím si zajišťují větší vliv na složení orgánů společnosti (14).

Statutární orgán

Jednatelé jednají za společnost a přísluší jim obchodní vedení. Dále zajišťují řádné vedení evidence a účetnictví, vedení seznamu společníků a na žádost informují společníky o věcech společnosti (10).

Bez svolení všech společníků jednatel zejména nesmí:

- a) podnikat v předmětu činnosti nebo podnikání společnosti,
- b) být členem statutárního orgánu jiné právnické osoby s obdobným předmětem činnosti,
- c) účastnit se na podnikání jiné obchodní korporace jako společník s neomezeným ručením (10).

"Mezi důvody zániku funkce jednatele zákon výslovně řadí smrt, odstoupení a odvolání z funkce a zánik právnické osoby, která je jednatelem" (14).

Dozorčí rada

Zřídí-li si společnost dozorčí radu, pak k jejím kompetencím obvykle patří dohled nad činností jednatelů, kontrola obchodních a účetních knih a podávání zpráv o své činnosti.

Je zakázáno, aby jednatel společnosti vykonával funkci dozorčí rady.

Zánik účasti společníka ve společnosti

- vystoupení společníka (počet způsobů je značně omezen),
- dohoda o ukončení účasti společníka,
- vyloučení společníka (v případě, že zvláště závažným způsobem porušuje svou povinnost),
- zrušení účasti společníka soudem (nelze zrušit účast jediného společníka),

- další způsoby (10).

Zrušení a zánik společnosti:

- pozbyla-li všechna podnikatelská oprávnění (není-li založena za jiným účelem než podnikání),
- nevykonává více jak 1 rok svou činnost,
- pro nepřekonatelné rozpory mezi společníky nevykonává svou činnost,
- provozuje činnost, kterou smí provozovat pouze fyzické osoby,
- dohodou (forma veřejné listiny)
- soudním rozhodnutím (z důvodů a za podmínek stanovené společenskou smlouvou) (10).

Společnost zaniká výmazem z obchodního rejstříku.

1.7 Tichá společnost

Tichá společnost je druh vzájemně podmíněného právního vztahu, který vzniká na základě smlouvy mezi tichým společníkem (fyzickou či právnickou osobou) a podnikatelem (15).

Jakmile se tichý společník zaváže ke vkladu (ten předává bez zbytečného odkladu), má právo se po celou dobu trvání tiché společnosti podílet na výsledcích podnikatele a podnikatel se na oplátku zavazuje platit tichému společníkovi podíl na zisku.

Smlouvu o tichém společenství lze podle NOZ uzavřít i neformálně (ústně).

Tichý společník se účastní na zisku nebo na ztrátě buď v ujednané výši, nebo do výše svého vkladu. Není možné smluvně vyloučit podíl na ztrátě, jelikož by se jednalo o zdánlivé právní jednání (15).

Vzhledem k tomu, že tichý společník nezasahuje do činnosti podnikatele, má aspoň právo nahlížet do obchodních dokladů a účetních záznamů.

Za dluhy podnikatele tichý společník zpravidla neručí. To neplatí, pokud je jméno tichého společníka obsaženo ve jménu (obchodní firmě) podnikatele (15).

Zánik tiché společnosti:

- uplynutím sjednané doby,
- dosáhne-li podíl tichého společníka na ztrátě výše jeho vkladu,
- ukončení podnikání,
- rozhodnutím o úpadku podnikatele nebo tichého společníka,
- zrušením konkurzu po splnění rozvrhového usnesení,
- zrušením konkurzu pro nepostačující majetek,
- výpovědí jedné ze stran s 6 měsíční výpovědní lhůtou (15).

Po zániku tiché společnosti vrátí podnikatel tichému společníkovi jeho vklad upravený o podíl výsledku podnikání (15).

Výhody a nevýhody tiché společnosti

Výhody	Nevýhody
- ústní smlouva, - není třeba zápisu do veřejného rejstříku, - dostupnější forma financování zejména pro malé a střední závody, - podnikatelský subjekt smí mít více tichých společníků a naopak tichá společnost může financovat více podnikatelských subjektů, - podíl na zisku tichého společníka je zdaněn srážkovou daní, - poměrně snadný zánik tiché společnosti.	- pokud není jméno tichého společníka obsaženo ve jménu (obchodní firmě) podnikatele, neručí tichý společník za jeho dluhy, - tichý společník nemá právo společnost řídit, pouze kontrolovat.

Zdroj: Vlastní zpracování

2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Pan Jaroslav od roku 2010 podnikající v oblasti stavebních prací, se rozhodl se svou manželkou, toho času na mateřské dovolené, k vybudování vinárny ze zkrachovalé trafiky. Pro svůj záměr potřeboval řemeslné živnostenské oprávnění – hostinská činnost. Vzhledem k tomu, že nedisponuje potřebnou odbornou způsobilostí, využil institutu odpovědného zástupce. Odpovědný zástupce splňuje všeobecné i zvláštní podmínky k provozování hostinské činnosti a za pana Jaroslava se zaručil.

S postupem času se z prodejny stala vinotéka - tedy specializovaný obchod s vínem. Původního cíle nemohlo být dosaženo, neboť ministerstvo pro místní rozvoj definuje vinárnu jako *"společensko-zábavní středisko, jehož hlavním zaměřením je podávání vín a drobného občerstvení"* a pro tuto klasifikaci nesplňuje provozovna požadavky na sociální zařízení podle § 7 vyhlášky č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Jelikož se ale změnil účel provozovny, musel pan Jaroslav podat žádost o změnu užívání stavby na stavební úřad. K žádosti připojil i vyjádření Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje a Hasičského záchranného sboru.

K 17. 10. 2013 nabyla účinnosti novela živnostenského zákona, na základě které měl povinnost do 6 měsíců zažádat o udělení koncese k prodeji kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin. Na internetových stránkách ministerstva průmyslu a obchodu našel interaktivní jednotný registrační formulář, který vyplnil a v listopadu téhož roku o koncesi zažádal. Protože hostinskou činnost již provozoval, neplatil žádný správní poplatek, ani nic dalšího nedokládal.

Z důvodu nízkých tržeb a časové vytíženosti, už neměl pan Jaroslav zájem pokračovat. Jeho rodinný známý – pan Miroslav však viděl ve vinotéce potenciál, a proto navrhl, že založí společnost a budou si vzájemně vypomáhat, dokud pan Miroslav nezíská potřebná oprávnění, aby mohl celou vinotéku převzít.

Pan Miroslav pracuje na hlavní zaměstnanecký poměr v technickém oboru a od roku 2005 vlastní živnostenské oprávnění v oblasti výroby, obchodu a služeb neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Oprávnění od té doby několikrát přerušil a naposledy obnovil v září 2014. Za obnovu nic neplatil.

Ke 2. 1. 2015 vznikla na základě písemné smlouvy společnost. Pan Jaroslav byl do konce roku 2014 plátcem DPH kvůli prodeji tabákových výrobků. Tabákový sortiment byl zrušen a do společnosti oba přistoupili jako neplátcí.

Jelikož jsou bankovní úvěry nákladné, uzavřel pan Miroslav 2. 2. 2015 ústní smlouvu s tichým společníkem.

Společníci se dohodli, že se pan Jaroslav bude starat o provozovnu a prodej vína a Pan Miroslav zajistí chod vinotéky, prodej ostatního sortimentu, marketing a bude vést daňovou evidenci.

2.1 Zdanění příjmů fyzických osob – pan Jaroslav

Registrační povinnost při zahájení podnikatelské činnosti splnil na živnostenském úřadě (centrálním registračním místě). Prostřednictvím jednotného registračního formuláře ohlásil živnost a oznámil České správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a finančnímu úřadu zahájení samostatné výdělečné činnosti OSVČ.

Jediným zdrojem příjmů pana Jaroslava je od roku 2010 podnikání a zákon o důchodovém pojištění definuje jeho jednání jako hlavní samostatnou výdělečnou činnost.

Pan Jaroslav si vede dvě daňové evidence, za každou živnost zvlášť. Z daňové evidence zjistil, že:

Tabulka 5: Údaje z daňové evidence pana Jaroslava

	Příjmy	Výdaje
Technické služby	455 425 Kč	234 894 Kč
Hostinská činnost	125 853 Kč	112 569 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Živnostník Jaroslav si platí pouze úrazové pojištění sjednané u VZP, které ale není daňově uznatelné, je ženatý a má jedno dítě.

Tabulka 6: Výpočet daně z příjmů pana Jaroslava

Příjmy	581 278 Kč
Výdaje	347 463 Kč
DZD §7	233 815 Kč
Základ daně	233 815 Kč
Základ daně po zaokrouhlení	233 800 Kč
Daň 15%	35 070 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	10 230 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	13 404 Kč
Výsledná daňová povinnost	0 Kč
Daňový bonus	3 174 Kč
Příjem fyzické osoby po zdanění	584 452 Kč

Zdroj: Vlastí zpracování

Uplatnění paušálních výdajů není pro pana Jaroslava výhodné, neboť jeho celkový základ daně se skládá pouze z příjmů ze samostatné činnosti a kvůli § 35ca ZDP by si nemohl uplatnit daňové zvýhodnění na dítě.

Správce daně vratitelný přeplatek vyplatí do 30 dnů ode dne obdržení žádosti, přičemž se lhůta počítá od uzávěrky pro podání daňového přiznání. Vratitelný přeplatek musí dosahovat částky alespoň 100 Kč.

Zdravotní pojištění

Osoby samostatně výdělečně činné platí pojistné formou záloh na pojistné a doplatku pojistného.

Pan Jaroslav byl v roce 2014 povinen platit měsíční zálohy na zdravotní pojištění (ZP) ve výši 1 890 Kč, které zaplatil vždy do 8. dne následujícího měsíce převodem z účtu.

Podnikal celý rok, proto na zálohách zaplatil $12 \times 1\,890 \text{ Kč} = 22\,680 \text{ Kč}$.

Zisk vypočítal z rozdílu mezi příjmy a výdaji, tj. $581\,278 \text{ Kč} - 347\,463 \text{ Kč} = 233\,815 \text{ Kč}$.

Vyměřovací základ vypočítá jako 50 % ze zisku a v případě potřeby zaokrouhlí na koruny nahoru - tedy $233\,815 \text{ Kč} \times 0,5 = 116\,908 \text{ Kč}$. Poněvadž pan Jaroslav dosáhl

velmi nízkého vyměřovacího základu a podnikání je jeho hlavním a jediným zdrojem příjmů, musí odvést pojistné alespoň z ročního minimálního vyměřovacího základu ve výši $12 \times 12\,971 \text{ Kč} = 155\,652 \text{ Kč}$.

"Minimální vyměřovací základ pro OSVČ se odvíjí od průměrné mzdy v národním hospodářství. V roce 2014 činila průměrná měsíční mzda 25 942 Kč " (16).

Sazba pojistného na veřejné zdravotní pojištění je 13,5 %. Roční pojistné vypočítá jako 13,5 % z 155 652 Kč, což je 21 014 Kč. Na zálohách zaplatil celkem 22 680 Kč a z rozdílu mu vznikl doplatek ve výši 334 Kč, který uhradí do 8 dnů po podání přehledu o příjmech a výdajích.

Nakonec pan Jaroslav vypočítá měsíční zálohu na další rok podnikání 2015 tak, že dosadí do vzorce:

$$\left(\frac{50\% \text{ ze zisku}}{12 \text{ měsíců}} \right) \times \text{sazba ZP} = \text{Měsíční záloha na příští rok}$$

Protože je vypočtená výše měsíční zálohy menší než stanovená minimální výše, bude pro pana Jaroslava platit právě stanovená minimální výše záloh, která pro rok 2015 činí 1 797 Kč za měsíc.

Sociální pojištění

Sociální pojištění (SP) zahrnuje pojistné na nemocenské pojištění, pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Pan Jaroslav byl v roce 2014 povinen platit měsíční zálohy na sociální pojištění ve výši 1 894 Kč. Splatnost těchto záloh je vždy od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Pan Jaroslav není účasten nemocenského pojištění.

Podnikal celý rok, proto na zálohách zaplatil $12 \times 1\,894 \text{ Kč} = 22\,728 \text{ Kč}$.

Daňový základ zjistil z rozdílu mezi příjmy a výdaji, tj. 233 815 Kč.

Vyměřovací základ se rovná 116 908 Kč a vypočítal ho stejně jako u zdravotního pojištění 50 % ze zisku (minimální vyměřovací základ SP pro rok 2014 činí 79 832 Kč).

Sazba pojistného na sociální zabezpečení je stanovena na 29,2 % a roční pojistné pan Jaroslav vypočítal jako 29,2 % z 116 908 Kč, což je 34 138 Kč.

Na zálohách zaplatil 22 728 Kč a z rozdílu mu vznikl doplatek ve výši 11 410 Kč. Doplatek je splatný nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl (nebo měl být) podán přehled o příjmech a výdajích.

Měsíční zálohy pro rok 2015 se vypočítá obdobně jako u zdravotního pojištění:

$$\left(\frac{50\% \text{ ze zisku}}{12 \text{ měsíců}} \right) \times \text{sazba SP} = \text{Měsíční záloha na příští rok}$$

Nová výše měsíčních záloh pro rok 2015 činí 2 280 Kč.

2.2 Zdanění příjmů fyzických osob – pan Miroslav

Pan Miroslav od října podniká při zaměstnání. Ustanovení § 9 odst. 6 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění jeho počínání charakterizuje jako vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.

Jelikož Pan Miroslav splnil podmínky podle § 38g odst. 2 ZDP (podepsal u svých zaměstnavatelů prohlášení k dani a jeho příjmy z podnikání nepřesáhly 6 000 Kč), nemá povinnost podat daňové přiznání.

Tabulka 7: Výpočet roční čisté mzdy pana Miroslava

Hrubá mzda	213 327 Kč
Příplatky (přesčasy)	0 Kč
Odměny	0 Kč
Náhrady	0 Kč
Celkem hrubá mzda	213 327 Kč
Částky zvyšující vyměřovací základ	0 Kč
Vyměřovací základ SP	213 327 Kč
SP zaměstnanec	13 867 Kč
SP zaměstnavatel	53 332 Kč
Vyměřovací základ ZP	213 327 Kč
ZP zaměstnanec	9 600 Kč
ZP zaměstnavatel	19 200 Kč
ZD	285 859 Kč
ZD zaokrouhlený	285 900 Kč
Srážková daň	0 Kč
Vypočítaná záloha na daň	42 885 Kč
Sleva na dani	24 840 Kč
Daňové zvýhodnění	0 Kč
Skutečná sražená záloha	18 120 Kč

Vyplacený daňový bonus	0 Kč
Čistá mzda	171 740 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pan Miroslav z daňové evidence vyčetl, že jeho příjmy za rok 2014 činily 5 347 Kč a na výdajích zaplatil 3 740 Kč.

Od roku 2007 pan Miroslav platí investiční životní pojištění sjednané u Kooperativy. Za rok 2014 zaplatil na životním pojištění 1 063 Kč. Pan Miroslav je svobodný a bezdětný.

Tabulka 8: Výpočet daně z příjmů pana Miroslava

DZD §6	285 863 Kč
DZD §7	1 607 Kč
Základ daně	287 470 Kč
Životní pojištění §15 odst. 6	1 063 Kč
Základ daně	286 407 Kč
Základ daně po zaokrouhlení	286 400 Kč
Daň 15%	42 960 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po uplatnění slev	18 120 Kč
Zaplateno na zálohách	18 120 Kč
Výsledná daňová povinnost	0 Kč
Příjem fyzické osoby po zdanění	291 210 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pan Miroslav výpočtem zjistil, že kdyby uplatnil paušální výdaje, byl by státu dokonce dlužen 75 Kč.

Sociální a zdravotní pojištění

Díky tomu, že pan Miroslav vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, získává mnoho výhod. Zálohy na pojistné ZP uhradí až na základě skutečně dosažených příjmů po podání přehledu o příjmech a výdajích. Za rok 2014 měl povinnost doplatit 140 Kč. Na důchodovém pojištění bude účasten, až jeho příjem z vedlejší činnosti dosáhne alespoň tzv. rozhodné částky. Ta pro rok 2014 činí 62 261 Kč.

Jelikož pan Miroslav nemá povinnost podat daňové přiznání, přehled o příjmech a výdajích na českou správu sociálního zabezpečení (ČSSZ) musí podat do 31. 7. 2015 a na zdravotní pojišťovnu do 8. 4. 2015.

Přestože pan Miroslav provozuje vedlejší samostatnou výdělečnou činnost z titulu zaměstnání, není doložení důvodu pro něj povinné, jelikož ČSSZ je tuto skutečnost schopna zjistit sama.

2.3 Zjištění čistého příjmu

Čisté příjmy pana Jaroslava a pana Miroslava jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka 9: Výpočet čistého příjmu pana Jaroslava a pana Miroslava

	Jaroslav	Miroslav
Příjem fyzické osoby po zdanění	584 452 Kč	291 210 Kč
Zaplaceno na zálohách SP 2014	22 728 Kč	67 199 Kč
Doplatek na sociálním pojištění	-11 410 Kč	0 Kč
Zaplaceno na zálohách ZP 2014	22 680 Kč	28 800 Kč
Doplatek na zdravotním pojištění	-334 Kč	-140 Kč
Životní pojištění	0 Kč	1 063 Kč
Čistý příjem	527 300 Kč	290 287 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

Tato část bakalářské práce se zaměřuje na zlepšení zdanění jednotlivých forem podnikání. V první podkapitole je rozebráno převedení OSVČ na společnost, kterou si dotčené daňové subjekty pro svůj předmět podnikání skutečně vybrali a další podkapitoly se věnují převodu na jiné vhodné alternativy, tj. na veřejnou obchodní společnost a na společnost s ručením omezeným.

3.1 Převedení podnikání fyzických osob na společnost

Pánové Miroslav a Jaroslav se rozhodli po 3 měsících souběžného podnikání pro vytvoření společnosti. Jelikož mají velký zájem na daňových úsporách, potřebovali mimo jiné zjistit, jaké rozdělení příjmů a výdajů bude pro ně nejvýhodnější. Vzhledem k tomu, že pan Miroslav zatím podnikal pouze 3 měsíce a neměli ještě jasnou představu o budoucím zisku, tak pro orientaci dosažené příjmy a výdaje pana Miroslava vynásobili 4, aby porovnali rozdělení příjmů a výdajů v prokázané výši, rovným dílem (poměr 50:50) a rovným dílem s vyžití paušálních výdajů u pana Miroslava.

Tabulka 10: Srovnání rozdělení výdajů z hlediska čistého příjmu

	Prokázaná výše	Rovný díl	Rovný díl s paušálním výdajem u pana Miroslava
Pan Jaroslav	527 300 Kč	478 094 Kč	478 094 Kč
Pan Miroslav	209 035 Kč	260 526 Kč	256 254 Kč
Součet příjmů	736 335 Kč	738 619 Kč	734 347 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pan Miroslav a Jaroslav výpočtem zjistili, že výhodnější bude si společné příjmy a společné výdaje mezi sebou rozdělit rovným dílem. Navíc touto volbou nepřijdou o možnost v budoucnu uplatnit výdaje paušální částkou podle § 12 ZDP.

Se zřetelem k tomu, že společnost nemá právní subjektivitu, není poplatníkem dani z příjmů. Poplatníkem dani z příjmů jsou jednotliví společníci.

Jak již bylo napsáno výše, pan Miroslav vede za společnost daňovou evidenci. Vědle příjmů za společnost, má každý ze společníků i jiné příjmy, které si každý zvlášť zahrnou do svého základu daně.

Na základě tří měsíční zkušenosti předpokládají, že za 12 měsíců budou celkové příjmy z vinotéky činit 147 241 Kč a výdaje 125 402 Kč.

Tabulka 11: Vlastní daňová povinnosti společníků společnosti

	Jaroslav	Miroslav
DZD § 6	0 Kč	285 863 Kč
Příjmy § 7	529 046 Kč	73 621 Kč
Skutečné výdaje	298 659 Kč	63 765 Kč
Paušální výdaje 60 %	-	44 172 Kč
Základ daně	230 387 Kč	295 719 Kč
Životní pojištění § 15 odst. 6	0 Kč	1 063 Kč
Základ daně	230 387 Kč	294 656 Kč
Základ daně po zaokrouhlení	230 300 Kč	294 600 Kč
Daň 15 %	34 545 Kč	44 190 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč
Daň po slevách	9 705 Kč	19 350 Kč
Zaplaceno na zálohách	0 Kč	18 120 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	13 404 Kč	0 Kč
Výsledná daňová povinnost	0 Kč	1 230 Kč
Daňový bonus	3 699 Kč	0 Kč
Příjem společníka po zdanění	532 745 Kč	358 254 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Daň je splatná v poslední den lhůty pro podání daňového přiznání.

Zdanění společníků ve společnosti je shodné s podnikáním fyzických osob. Pro lepší srovnání se dílčí základ daně podle § 7 ZDP pana Miroslava rozložil na 12 měsíců. Navíc společné příjmy a výdaje si společníci rozdělují mezi sebou rovným dílem. Tím došlo k menším rozdílům ve výpočtu:

- pan Jaroslav díky rozdělení společných příjmů a výdajů získal větší daňový bonus (o 525 Kč),
- doplatek na zdravotní pojištění pana Miroslava se zvýšil na 666 Kč.

Tabulka 12: Výpočet povinných odvodů ve společnosti za rok 2014

		Jaroslav	Miroslav
Sociální pojištění	Základ daně	230 387 Kč	9 856 Kč
	Vyměřovací základ 50%	115 194 Kč	4 928 Kč
	Minimální vyměřovací základ 2014	77 832 Kč	36 811 Kč
	Sazba pojistného na SZ	29,2 %	29,2 %
	Výše pojistného na SZ	33 637 Kč	0 Kč
	Výše zaplacených záloh	22 728 Kč	0 Kč
	Přeplatek/doplatek	-10 909 Kč	0 Kč
Zdravotní pojištění	Základ daně	230 387 Kč	9 856 Kč
	Vyměřovací základ 50%	115 194 Kč	4 928 Kč
	Minimální vyměřovací základ 2014	155 652 Kč	21 024 Kč
	Sazba pojistného na ZP	13,5 %	13,5 %
	Výše pojistného na ZP	21 014 Kč	666 Kč
	Výše zaplacených záloh	22 680 Kč	0 Kč
	Přeplatek/doplatek	1 666 Kč	-666 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Minimální vyměřovací základ u zdravotního pojištění nemusí být dodržen, pokud OSVČ vykonávala vedlejší činnost z titulu zaměstnání.

Tabulka 13: Zjištění čistého příjmu společníků společnosti

	Jaroslav	Miroslav
Příjem společníka po zdanění	532 745 Kč	358 254 Kč
Zaplaceno na zálohách SP 2014	22 728 Kč	67 199 Kč
Doplatek na sociální pojištění	10 909 Kč	0 Kč
Zaplaceno na zálohách ZP 2014	22 680 Kč	28 800 Kč
Přeplatek/doplatek na zdravotním pojištění	1 666 Kč	- 666 Kč
Životní pojištění	0 Kč	1 063 Kč
Čistý příjem	478 094 Kč	260 526 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

3.2 Převedení podnikání fyzických osob na v.o.s.

Pan Miroslav a Jaroslav se rozhodli pro název „Vinotéka u Matyldy v.o.s.“.

Výhodou veřejné obchodní společnosti je její jednoduché založení. Společníci nemají povinnost skládat základní kapitál, avšak za dluhy společnosti ručí oba celým svým majetkem. Tato skutečnost může při potížích vyvolat společníkům i existenční problémy, ale na druhou stranu jsou důvěryhodnější vůči třetím osobám.

K založení v.o.s. bylo zapotřebí sepsání společenské smlouvy, která vyžaduje ověření podpisů. Za ověření na terminálu Czech POINT na České poště zaplatili 30 Kč za každý podpis podle aktuálního sazebníku zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

Návrh do veřejného rejstříku učinili prostřednictvím inteligentního formuláře na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti (or.justice.cz). První zápis do rejstříku je zpoplatněn částkou 6 000 Kč podle sazebníku zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

Jednorázové náklady na založení v.o.s tedy dohromady činí 6 060 Kč.

Veřejná obchodní společnost musí podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví vést účetnictví. V rámci úspor se společníci dohodli, že účetnictví bude zpracovávat pan Miroslav a využije k tomu volně dostupný freeware software.

V.o.s. jako právnická osoba zapisovaná do veřejného rejstříku má zákonnou povinnost (§ 21a zákona o účetnictví) zveřejňovat svou účetní závěrku, což může zajistit větší bonitu před obchodními partnery.

Výsledek hospodaření upravil pan Miroslav o položky snižující a zvyšující výsledek hospodaření a základ daně v.o.s. činil 147 241 Kč. Jelikož si společníci sjednali, že jejich podíly budou stejné, připadá na každého poměrná část ve výši 73 621 Kč.

Dále se postupuje stejně jako u zdanění fyzických osob. Součástí dílčího základu daně podle § 7 odst. 4 ZDP je u obou společníků poměrná část základu daně veřejné obchodní společnosti.

Veřejná obchodní společnost patří mezi výjimky a nemá povinnost podávat daňové přiznání z příjmů právnických osob.

Tabulka 14: Vlastní daňová povinnost společníků v.o.s.

	Jaroslav	Miroslav
DZD § 6	0 Kč	285 863 Kč
Podíl společníka	73 621 Kč	73 621 Kč
Příjmy z jiné činnosti pana Jaroslava	455 425 Kč	-
Výdaje z jiné činnosti pana Jaroslava	234 894 Kč	-
DZD § 7	294 152 Kč	73 621 Kč
Životní pojištění	0 Kč	1 063 Kč

Základ daně	294 100 Kč	358 421 Kč
Základ daně po zaokrouhlení	294 100 Kč	358 400 Kč
Daň 15 %	44 115 Kč	53 760 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč
Daň po slevách	19 275 Kč	28 920 Kč
Zaplaceno na zálohách	0 Kč	18 120 Kč
Daňové zvýhodnění na dítě	13 404 Kč	0 Kč
Vlastní daňová povinnost	5 871 Kč	10 800 Kč
Příjem společnosti po zdanění	523 175 Kč	348 684 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Jelikož součást dílčího základu daně pana Miroslava je poměrná část základu daně veřejné obchodní společnosti, dosáhl tedy rozhodné částky (62 261 Kč) a bude povinen v příštím roce hradit minimální zálohy na sociální pojištění. Vzhledem k tomu, že podniká prvním rokem, a že vykonává vedlejší samostatnou činnost, uhradí doplatek na sociálním pojištění za rok 2014 jednorázově.

Tabulka 15: Výpočet povinných odvodů ve v.o.s. za rok 2014

		Jaroslav	Miroslav
Sociální pojištění	Základ daně	294 152 Kč	73 621 Kč
	Vyměřovací základ	147 076 Kč	36 811 Kč
	Minimální vyměřovací základ 2014	77 832 Kč	36 811 Kč
	Sazba pojistného na SZ	29,2 %	29,2 %
	Výše pojistného na SZ	42 946 Kč	10 749 Kč
	Výše zaplacených záloh	22 728 Kč	0 Kč
	Přeplatek/doplatek	- 20 218 Kč	- 10 749 Kč
Zdravotní pojištění	Základ daně	294 152 Kč	73 621 Kč
	Vyměřovací základ	147 076 Kč	36 811 Kč
	Minimální vyměřovací základ 2014	155 652 Kč	21 024 Kč
	Sazba pojistného na ZP	13,5 %	13,5 %
	Výše pojistného na ZP	21 014 Kč	4 970 Kč
	Výše zaplacených záloh	22 680 Kč	0 Kč
	Přeplatek/doplatek	1 666 Kč	- 4 970 Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Tabulka 16: Zjištění čistého příjmu společníka v.o.s.

	Jaroslav	Miroslav
Příjem společníka po zdanění	523 175 Kč	348 684 Kč
Zaplaceno na zálohách SP 2014	22 728 Kč	67 199 Kč
Doplatek na SP	20 218 Kč	10 749 Kč
Zaplaceno na zálohách ZP 2014	22 680 Kč	28 800 Kč
Přeplatek/doplatek pojistného na ZP	1 666 Kč	- 4 970 Kč
Životní pojištění	0 Kč	1 063 Kč
Čistý příjem	459 214 Kč	235 904 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

3.3 Převedení podnikání fyzických osob na s.r.o.

Pan Miroslav a Jaroslav se rozhodli pro název „Vinotéka u Matyldy s.r.o.“.

Společnost s ručením omezeným patří k nejběžnějším formám podnikání. Dříve byla stanovena povinnost složit základní kapitál v minimální výši 200 000 Kč. Dnes je možné založit s.r.o. za 1 Kč. Jednokorunový základní kapitál však nemusí z psychologického hlediska působit hodnověrně, přestože tato výše nemá žádnou vypovídací hodnotu. Jedná se pouze o účetní položku.

Do jisté míry se také změnila povinnost ručit za dluhy společnosti do výše nesplaceného vkladu. Prokáže-li totiž soud, že člen orgánu nejednal s péčí řádného hospodáře v případě úpadku s.r.o., pak ručí celým svým majetkem (vyplývá z § 159 odst. 3 NOZ a § 68 ZOK).

Pánové Miroslav a Jaroslav museli sepsat společenskou smlouvu u notáře. Cena za notářský zápis se odvíjí od notářských tarifních cen, přičemž záleží na hodnotě základního kapitálu. Pánové se po výše uvedených úvahách rozhodli pro základní kapitál v hodnotě 10 000 Kč, a tomu odpovídá nejnížší možná odměna notáře 4 840 Kč s DPH.

Základní kapitál složil na zvláštní bankovní účet tichý společník. Dále podali návrh na prvozápis do veřejného rejstříku prostřednictvím inteligentního formuláře a bankovním převodem zaplatili poplatek 6 000 Kč.

Náklady na založení s.r.o. v úhrnu činily 20 840 Kč.

Se vznikem společnosti následují další závazky: registrace k dani z příjmu u místně příslušného finančního úřadu do 15 dnů, splnění oznamovací povinnosti zaměstnavatele u příslušné zdravotní pojišťovny, popřípadě u okresní správy sociálního zabezpečení do 8 dnů.

Stejně jako u v.o.s. musí pan Miroslav vést účetnictví.

Oba společníci jsou zároveň jednatelem a při sepisování společenské smlouvy stáli před otázkou, jakým způsobem bude vyplácena pravidelná odměna. V úvahu přicházely dvě možnosti: buď na základě pracovně-právního vztahu, nebo smlouvou o výkonu funkce.

Co se týče pracovněprávního vztahu, který se považuje za závislou činnost podle § 6 odst. 1 písm. b) 2 ZDP, je třeba dávat pozor na to, aby nedošlo k souběhu funkcí. V takovém vztahu nesmí být totiž zahrnuta funkce jednatele. Proto radši zvolili druhou možnost, která je sice taktéž závislou činností podle § 6 odst. 1 písm. c) ZDP, ale z právního hlediska méně napadnutelná.

Ve smlouvě si sjednali odměnu ve výši 2 000 Kč měsíčně (pokud by nebylo smluvně zakotveno, pokládal by se jejich výkon funkce za bezplatný). Z příjmu do 2 500 Kč se neodvádí pojistné na sociální zabezpečení. Ve zdanění mezi oběma alternativami není rozdíl.

Prohlášení poplatníka daně podepsal jen pan Jaroslav, jelikož ze zákona lze mít podepsané prohlášení pouze u jednoho plátce.

Tabulka 17: Výpočet čisté měsíční mzdy jednatele

	Jaroslav	Miroslav
Sjednaná odměna	2 000 Kč	2 000 Kč
ZP hrazené zaměstnancem 4,5 %	90 Kč	90 Kč
ZP hrazené zaměstnavatelem 9,0 %	180 Kč	180 Kč
Mzda zvýšená o ZP hrazené zaměstnavatelem	2 180 Kč	2 180 Kč
Základ daně zaokrouhlený	2 200 Kč	2 200 Kč
Záloha na daň z příjmů 15 %	330 Kč	330 Kč
Sleva na poplatníka	2 070 Kč	0 Kč
Záloha na daň po slevách	0 Kč	330 Kč
Daňové zvýhodnění	1 117 Kč	0 Kč
Daňový bonus	1 117 Kč	0 Kč
Srážky z hrubé mzdy celkem	90 Kč	90 Kč
Mzda k výplatě	3 027 Kč	1 580 Kč
Mzdové náklady společnosti	2 180 Kč	2 180 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z rozdílu mezi výnosy a náklady zjistila společnost výsledek hospodaření, který bylo třeba upravit o položky snižující a zvyšující výsledek hospodaření. Dále následovala úprava o položky odčitatelné od základu daně a nakonec se odečetla hodnota darů. Základ daně činil 147 241 Kč.

S.r.o. podává daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob. Daň z příjmů právnických osob činí 19 %.

Tabulka 18: Výpočet daně z příjmu právnických osob

Základ daně	147 241 Kč
Základ daně po zaokrouhlení	147 000 Kč
Daňová povinnost	27 930 Kč
Zisk po zdanění	119 311 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Zisk po zdanění si rozdělí společníci mezi sebou rovným dílem, na každého tedy připadá 59 656 Kč. Pro podíl na zisku z účasti na obchodní společnosti platí 15 % zvláštní sazba daně z příjmu podle § 36 ZDP. Srážku provádí plátce daně (Vinotéka u Matyldy s.r.o.). Čistý podíl na zisku společníka činí 50 708 Kč.

Tabulka 19: Vlastní daňová povinnost jednatele s.r.o.

	Jaroslav	Miroslav
DZD § 6	26 160 Kč	312 023 Kč
Příjmy z jiné činnosti pana Jaroslava	455 425 Kč	-

Výdaje z jiné činnosti pana Jaroslava	234 894 Kč	-
DZD § 7	220 531 Kč	0 Kč
Základ daně	246 691 Kč	312 023 Kč
Životní pojištění	0 Kč	1 063 Kč
Základ daně	246 691 Kč	310 960 Kč
Základ daně po zaokrouhlení	246 600 Kč	310 900 Kč
Daň 15 %	36 990 Kč	46 635 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč
Daň po slevách	12 150 Kč	21 795 Kč
Zaplaceno na zálohách	0 Kč	18 450 Kč
Daňové zvýhodnění na dítě	13 404 Kč	0 Kč
Vlastní daňová povinnost	1 254 Kč	3 345 Kč
Příjem společníka po zdanění	482 839 Kč	308 678 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 20: Zjištění čistého příjmu jednatele s.r.o.

	Jaroslav	Miroslav
Příjem společníka po zdanění	533 547 Kč	359 386 Kč
Zaplaceno na zálohách SP 2014 - s.r.o.	0 Kč	0 Kč
Zaplaceno na zálohách SP 2014 - jiná činnost	22 728 Kč	67 199 Kč
Doplatek na SP	9 470 Kč	0 Kč
Zaplaceno na zálohách ZP 2014 - s.r.o.	270 Kč	270 Kč
Zaplaceno na zálohách ZP 2014 - jiná činnost	22 680 Kč	28 800 Kč
Doplatek pojistného na ZP	1 666 Kč	0 Kč
Životní pojištění	0 Kč	1 063 Kč
Čistý příjem	480 065 Kč	262 054 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

3.4 Výběr nejvhodnější varianty

Pan Jaroslav se živí podnikáním již několik let v různých oborech. Provoz vinotéky mu ale nepřinesl kýžený výsledek. Ve chvíli, kdy se chtěl vinotéky vzdát, nabídl mu pan Miroslav spolupráci. Pan Miroslav je zároveň zaměstnancem a usiluje o získání potřebného oprávnění, aby nakonec mohl celou provozovnu převzít. Vystala otázka, jakou formu podnikání by měli použít pro tuto dočasnou spolupráci. Proto byly navrženy následující možnosti: společnost, veřejná obchodní společnost a společnost s ručením omezeným.

Pro nezbytný rozbor zdanění fyzických osob byly využity informace z daňových evidencí obou živnostníků a z potvrzení o zdanitelných příjmech pana Miroslava. Dále bylo nutné provést odhad 12 měsíční podnikatelské činnosti pana Miroslava.

Pan Jaroslav si z titulu osoby vykonávající hlavní samostatnou činnost platil celý rok zálohy na zdravotní a sociální pojištění. Zatímco pan Miroslav čerpal z výkonu vedlejší samostatné činnosti řadu výhod. Za něj jako za zaměstnance nadále odváděl platby pojistného z příjmu jeho zaměstnavatel. Jelikož podnikal prvním rokem, neměl jako OSVČ vykonávající vedlejší činnost povinnost platit zálohy na ZP a SP. Výše záloh se pak stanoví až po podání přehledů na příslušné pojišťovny a při nízkém zisku nebude muset zálohy na sociální pojištění platit vůbec.

Na základě ZDP má pan Miroslav také možnost si snížit svůj daňový základ o pojistné, které platil na investiční životní pojištění. K daňovému přiznání vždy přikládal potvrzení o pojistném zaplaceném poplatníkem daně z příjmu na jeho soukromé životní pojištění.

Jednotlivé formy podnikání byly porovnávány z následujících hledisek:

- čistý příjem
- náklady na založení
- ručení za dluhy společnosti
- vystupování v obchodních vztazích
- časová náročnost.

Čistý příjem je takový příjem, který zůstane poplatníkovi po zdanění. Je to vhodný ukazatel pro zjištění rozdílů mezi jednotlivými formami podnikání.

Tabulka 21: Čisté příjmy vybraných forem podnikání

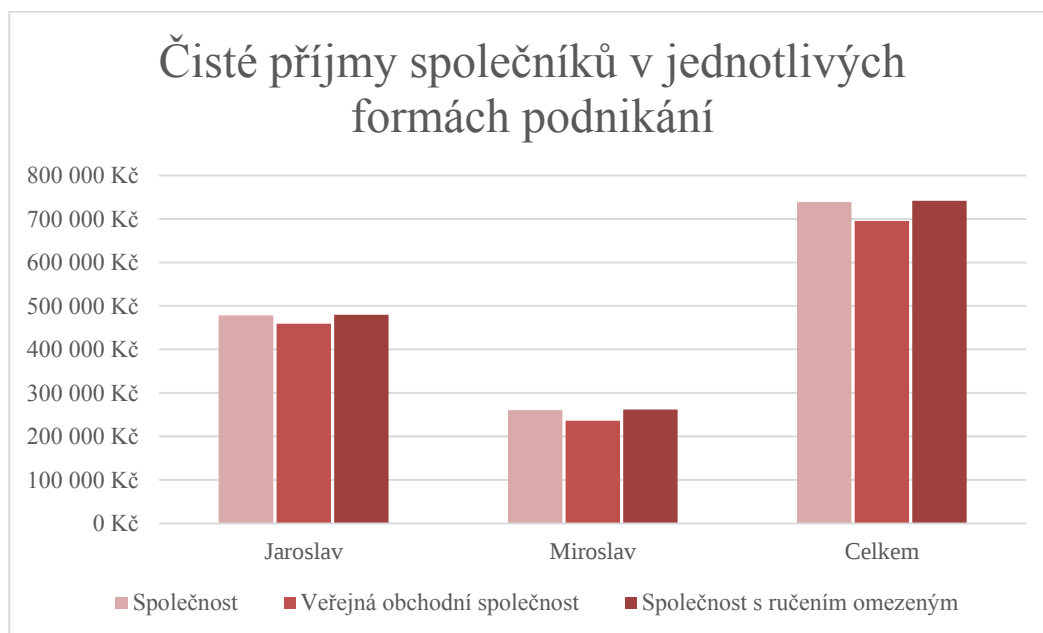
	Jaroslav	Miroslav	Celkem
Společnost	478 094 Kč	260 526 Kč	738 620 Kč
Veřejná obchodní společnost	459 214 Kč	235 904 Kč	695 118 Kč
Společnost s ručením omezeným	480 065 Kč	262 054 Kč	742 119 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z hlediska výsledků čistých příjmů bylo zjištěno, že nejméně se vyplatí převod na veřejnou obchodní společnost a to i přesto, že podíly na zisku v s.r.o. podléhají dvojímu zdanění. Příčinu lze najít v povinných odvodech na sociální a zdravotní

pojištění. Podíl na zisku veřejné obchodní společnosti je dílčím základem daně z příjmů fyzických osob podle § 7 ZDP. Tento podíl pak vyvolal zvýšení základu daně pro výpočet pojistného na sociální pojištění.

Naproti tomu odvody z s.r.o. jsou srovnatelné s odvody u společnosti. Přestože příjem společníka po zdanění je u společnosti výrazně vyšší, jednatelé navíc dostávají mimo podíly i sjednanou měsíční odměnu a to v takové výši, která nezakládá účast na sociálním pojištění.



Graf 1: Čisté příjmy obou subjektů (Zdroj: Vlastní zpracování)

Diference ve výsledků čistých příjmů můžeme hodnotit jako relativně malé.

Tabulka 22: Dosažená celková odvodová povinnost obou subjektů

	Jaroslav	Miroslav	Celkem
Společnost	54 651 Kč	96 665 Kč	151 316 Kč
Veřejná obchodní společnost	67 292 Kč	111 717 Kč	179 009 Kč
Společnost s ručením omezeným	53 482 Kč	96 269 Kč	149 751 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro živnostníky bude významným kritériem také celkové výdaje na založení konkrétní právní formy podnikání. Společnost je nejméně náročná z časového i finančního hlediska. Nemá právní subjektivitu a nemusí se nahlašovat na potřebných úřadech. Smlouvu o společnosti lze uzavřít i ústně, ale písemná forma je doporučována. Každý společník si vede sám za sebe daňovou evidenci a domluví

se, kdo povede ji za společnost. Na konci zdaňovacího období podají společníci daňové přiznání z příjmů fyzických osob.

Veřejná obchodní společnost je také poměrně jednoduchá na založení zejména díky rozvíjející se elektronizaci. V.o.s. nemá povinný základní kapitál. Podpisy na společenské smlouvě lze ověřit na snadno dostupných terminálech Czech POINT a prvozápis do veřejného rejstříku se učiní vyplněním formuláře na internetu. Oznamovací povinnost vůči úřadům lze splnit prostřednictvím centrálního registračního místa, jímž je příslušný živnostenský úřad. V případě v.o.s. je nutné vést účetnictví, tím může souviset také potřeba služeb daňových poradců. Na druhou stranu v.o.s. nemá povinnost podávat daňové přiznání k dani z právnických osob. Z výše uvedeného je patrná vyšší finanční, administrativní a časová náročnost.

Společnost s ručením omezeným je nejčastější užívanou formou podnikání v České republice. S.r.o. má sice povinný základní kapitál, ale jeho minimální výše je 1 Kč. Finanční náročnost s nabytím účinnosti tedy podstatně NOZ klesla. Společenská smlouva kapitálových společností vyžaduje formu veřejné listiny. Takový způsob založení společnosti je dražší než u prostého ověření podpisů na společenské smlouvě. Prvozápis do veřejného rejstříku se provede vyplněním formuláře na internetových stránkách a je třeba se registrovat u místně příslušného správce daně. S.r.o. se může také týkat oznamovací povinnosti vůči ČSSZ a zdravotním pojišťovnám. Jako právnická osoba musí vést účetnictví, a za každé zdaňovací období podává daňové přiznání z příjmu právnických osob. Společnost s ručením omezeným má z vybraných forem podnikání nejvyšší finanční, administrativní i časovou náročnost.

Nabízí se také srovnání ručení společníků a vystupování v obchodních vztazích. V tomto směru je stále na nejvýhodnější pozici společnost s ručením omezeným, přestože ručení za dluhy společnosti není tak omezené, jak se může na první pohled zdát. V případě úpadku s.r.o. a na základě rozhodnutí soudu, mohou být členové (a to i bývalí) statutárního orgánu za dluhy plně odpovědní.

Tabulka 23: Srovnání vybraných kritérií

	Společnost	Veřejná ob- chodní společ- nost	Společnost s ručením ome- zeným
Celkové výdaje na založení	0 Kč	6 060 Kč	20 840 Kč
Ručení za dluhy společnosti	neomezené	neomezené	omezené
Vystupování v obchodních vztazích	každý společník vlastním jménem	název společ- nosti	název společ- nosti

Zdroj: Vlastní zpracování

Ačkoli v mnoha kritériích vítězí společnost s ručením omezeným, nepovažují výběr této formy podnikání pro pana Jaroslava a Miroslava za šťastný. Oba pánové vykonávají i jinou činnost, než provoz vinotéky a starost o s.r.o. by je zbytečně časově vytížila. Tato překážka by se sice dala částečně překonat využitím služby založení s.r.o. na klíč nebo koupí ready-made společností, ale takové možnosti se pojí s vyššími pořizovacími náklady a nejistotou v oblasti závazků z minulosti. Proto souhlasím s výběrem společnosti, kde největší nevýhodu spatřuji ve schopnosti domluvit se mezi sebou. Navíc v podnikání si plánují vypomáhat pouze dočasně a některé záležitosti lze smluvně upravit. Pokud zjistí, že jim tento způsob nevyhovuje, nebo nedosahují takových zisků, jaké by očekávali, je zánik společnosti jednoduchou záležitostí.

ZÁVĚR

Teoretická část bakalářské práce byla věnována základním principům v oblasti zdanění fyzických a právnických osob a byly zde naznačeny možné způsoby daňové optimalizace. Dále byly představeny jednotlivé charakteristiky společnosti, veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným a tiché společnosti.

V analýze současného stavu byla uvedena výchozí situace dvou živnostníků a jejich důvody pro společnou spolupráci. Zde byl také proveden výpočet zdanění fyzických osob z poskytnutých údajů.

První podkapitola vlastních návrhů řešení se zabývala daňovou optimalizací převodu dvou podnikajících subjektů na společnost a v následujících dvou podkapitolách zkoumala převod na jiné vhodné alternativy – na veřejnou obchodní společnost a společnost s ručením omezeným.

Komanditní společnost nebyla úmyslně vybrána ze své podstaty. V komanditní společnosti působí minimálně jeden komanditista a jeden komplementář. Komanditista vkládá do společnosti finanční prostředky, za které očekává protihodnotu a za dluhy ručí jen do výše svého nesplaceného vkladu. Naproti tomu komplementář zajišťuje obchodní vedení společnosti a za dluhy ručí neomezeně. Toto rozdílné postavení společníků panu Jaroslavovi ani Miroslavovi nevyhovovalo. Jelikož jsou pánové drobní podnikatelé, nepřípadala v úvahu ani akciová společnost, která se využívá především pro rozsáhlé podnikatelské záměry.

V poslední podkapitole vlastních návrhů řešení byl rozebrán výběr nejvhodnější varianty převodu podnikání. U každé možnosti byla vypočtena vlastní daňová povinnost a čistý příjem. Pro potřeby komparace byly jednotlivé formy podnikání zkoumány i z hlediska nákladů na založení, ručení za dluhy společnosti, vystupování v obchodních vztazích a časové náročnosti. Za zmínku stojí i pohled na odvody sociálního a zdravotního pojištění. Použité postupy výpočtů byly záměrně zjednodušené pro lepší srozumitelnost.

Uskutečněná daňová optimalizace se týkala především výběru rozdělení podílů, uplatnění paušálních výdajů a daňových zvýhodnění a v neposlední řadě výběru

právní formy podnikání. Dosažená daňová úspora má však pouze informační charakter, neboť nebyla k dispozici úplná data.

Nejméně vhodnou formou pro daný podnikatelský záměr se stala veřejná obchodní společnost. Zejména kvůli vysokým odvodům na sociální a zdravotní pojištění dosáhla nejnižšího čistého příjmu a náklady na založení také nebyly nezanedbatelné.

Přestože čistý příjem u společnosti s ručením omezeným byl nejvyšší a ačkoli je s.r.o. v příznivější pozici v souvislosti omezeného ručení a vystupování v obchodních vztazích, jsou pan Jaroslav a Miroslav spokojeni se svým původním výběrem. Uvážili jednotlivá kritéria a shodli se, že společnost bude pro ně znamenat nejmenší časové vytížení, a proto je nejlepší volbou pro jejich dočasnou spolupráci.

Provedené kalkulace mohou pomoci racionálně uvažujícím subjektům, aby odváděli na daních co nejméně a uspořené peníze zužitkovali jinak. Pokud si navíc živnostníci budou hlídat svou vlastní daňovou povinnost před koncem zdaňovacího období, mohou na poslední chvíli snížit svůj základ daně o poskytnuté dary na veřejně prospěšné účely, o 2 000 Kč za každý dárcovský odběr krve nebo i o příspěvek na nově sjednané penzijní pojištění za zákonem stanovených podmínek.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- (1) DVOŘÁKOVÁ, Veronika. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2013/2014*. Praha: Linde Praha, 2013, 327 s. ISBN 978-80-7201-916-8.
- (2) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- (3) VALOUCH, Petr. *Daňové tipy a triky pro fyzické osoby 2009: jak ušetřit na dani z příjmů*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-802-4733-326.
- (4) VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014*. 12., aktualiz. vyd. V Praze: 1. VOX, 2014, 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.
- (5) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- (6) Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).
- (7) KUČEROVÁ, Dagmar. Sdružení fyzických osob bez právní subjektivity od roku 2014. In: *Podnikatel.cz: Průvodce vaším podnikáním* [online]. 21.10.2013 [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/sdruzeni-fyzickych-osob-bez-pravni-subjektivity-od-roku-2014/>
- (8) GÜRLICH, Richard. Nový občanský zákoník: Sdružení je mrtvo, ať žije společnost!. In: *Peníze.cz* [online]. 6. 3. 2014 [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/podnikani/282280-novy-obcansky-zakonik-sdruzeni-je-mrtvo-at-zije-spolecnost!>
- (9) Zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty.
- (10) Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

- (11) Společnost s ručením omezeným. In: *Nový občanský zákoník: oficiální stránky Ministerstva spravedlnosti ČR* [online]. 2013 [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/obchodni-korporace/konkretni-zmeny/spolecnost-s-rucenim-omezenym/>
- (12) SZWARCOVÁ, Martina. Společnost s ručením omezením dle NOZ. In: *Epravo.cz: Váš průvodce právem* [online]. 2013 [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/spolecnost-s-rucenim-omezenim-dle-noz-92582.html>
- (13) JOSKOVÁ, Lucie. *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 207 s. Právo pro praxi. ISBN 978-80-247-4445-2.
- (14) HEJDA, Jan. *Společnost s ručením omezeným*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2014, 279 s. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7263-870-3.
- (15) LENÍČKOVÁ, Tereza. Tichá společnost: Praktický způsob financování podniku?. *Epravo.cz: Váš průvodce právem* [online]. 2014 [cit. 2015-01-18]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/ticha-spolecnost-prakticky-zpusob-financovani-podnikani-95792.html>
- (16) OSVČ - maximální a minimální vyměřovací základ. In: *Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky* [online]. [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: <http://www.vzp.cz/platci/informace/povinnosti-platcu-metodika/osvc/maximalni-a-minimalni-vymerovaci-zaklad>

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Zdaňovací období	15
Tabulka 2: Konstrukce základu daně a výpočet daňové povinnosti poplatníka fyzické osoby	17
Tabulka 3: Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti u právnických osob	18
Tabulka 4: Srovnání před a po roce 2014	24
Tabulka 5: Údaje z daňové evidence pana Jaroslava.....	36
Tabulka 6: Výpočet daně z příjmů pana Jaroslava	37
Tabulka 7: Výpočet čisté mzdy pana Miroslava.....	39
Tabulka 8: Výpočet daně z příjmů pana Miroslava	40
Tabulka 9: Výpočet čistého příjmu pana Jaroslava a pana Miroslava.....	41
Tabulka 10: Srovnání rozdělení výdajů z hlediska čistého příjmu	42
Tabulka 11: Vlastní daňová povinnosti společníků společnosti	43
Tabulka 12: Výpočet povinných odvodů ve společnosti za rok 2014	44
Tabulka 13: Zjištění čistého příjmu společníků společnosti.....	44
Tabulka 14: Vlastní daňová povinnost společníků v.o.s.	45
Tabulka 15: Výpočet povinných odvodů ve v.o.s. za rok 2014.....	46
Tabulka 16: Zjištění čistého příjmu společníka v.o.s.	47
Tabulka 17: Výpočet čisté měsíční mzdy jednatele.....	49
Tabulka 18: Výpočet daně z příjmu právnických osob	49
Tabulka 19: Vlastní daňová povinnost jednatele s.r.o.	49
Tabulka 20: Zjištění čistého příjmu jednatele s.r.o.	50
Tabulka 21: Čisté příjmy vybraných forem podnikání	51
Tabulka 22: Dosažená celková odvodová povinnost obou subjektů	52

Tabulka 23: Srovnání vybraných kritérií	54
---	----

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Daňová soustava České republiky	14
Obrázek 2: Rozdělení živností	20

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Čisté příjmy obou subjektů	52
--	----

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DPH	Daň z přidané hodnoty
DZD	Dílčí základ daně
FO	Fyzická osoba
NOZ	Nový občanský zákoník
OPD	Osoba povinná k dani
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Právnícká osoba
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
SP	Sociální pojištění
v.o.s.	Veřejná obchodní společnost
ZDP	Zákon o daních z příjmů
ZOK	Zákon o obchodních korporacích
ZP	Zdravotní pojištění

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2014 – Pan Jaroslav

Příloha č. 2: Přehled o příjmech a výdajích pro ČSSZ za rok 2014 – Pan Jaroslav

Příloha č. 3: Přehled o příjmech a výdajích pro VZP za rok 2014 – Pan Jaroslav

Příloha č. 4: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2014 – Pan Miroslav

Příloha č. 5: Přehled o příjmech a výdajích pro ČSSZ za rok 2014 – Pan Miroslav

Příloha č. 6: Přehled o příjmech a výdajích pro VZP za rok 2014 – Pan Miroslav

Příloha č. 7: Smlouva o společnosti